

PGS.TS. Lê Danh Tồn

Chủ nhiệm Khoa Kinh tế
giai đoạn 1995-2004

Nhớ mãi “thuở ban đầu lưu luyến ấy”

Xin mượn tứ thơ của nhà thơ Thế Lữ để nói về những tình cảm chân thành và bầu nhiệt huyết cháy bỏng mà PGS.TS. Lê Danh Tồn - một trong những thế hệ sinh viên đầu tiên của Khoa Kinh tế Chính trị và sau này cũng là người lãnh đạo mẫu mực - đã dành cho trường lớp trong chặng đường gần 40 năm.

Tự hào là sinh viên Khoa Kinh tế Chính trị

Khoa Kinh tế Chính trị thành lập từ năm 1974. Hồi đó, để được tuyển vào Khoa là một thử thách lớn, chỉ những thí sinh có điểm số cao trong kỳ thi đầu vào của Trường ĐHTHHN mới có được vinh dự này.

Ngay từ khi còn học ở trường huyện xứ Quan họ, cậu học trò Lê Danh Tồn đã là một tấm gương về học tập với nhiều lần đạt giải nhất nhì văn cấp tỉnh và từng tham dự giải học sinh giỏi văn toàn miền Bắc cùng đoàn học sinh tỉnh Hà Bắc. Năm 1971, Lê Danh Tồn xung phong đi bộ đội và tham gia chiến đấu ở Trường Sơn. Đến năm 1975, trở về từ chiến trường, Lê Danh Tồn đã vượt qua rất nhiều thí sinh, thực hiện được điều

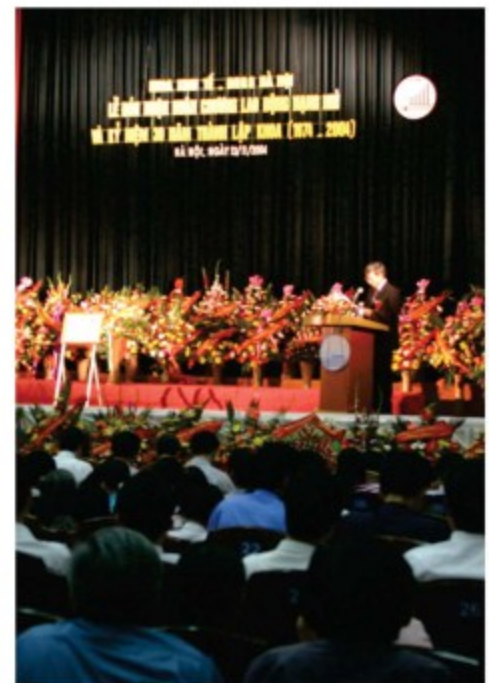
mà không ít người thời đó mơ ước là trở thành sinh viên khóa 2 của Khoa Kinh tế Chính trị - Trường ĐHTHHN. “Hồi đó, ngành Kinh tế Chính trị còn rất mới. Việc tuyển sinh những khóa đầu tiên do Ban Khoa giáo Trung ương quyết định với những yêu cầu rất khắt khe. Sinh viên được chọn vào Khoa Kinh tế Chính trị không chỉ là người được điểm cao ở tất cả các khoa của Trường ĐHTHHN mà còn phải đạt thành tích tốt về rèn luyện và công tác trong lao động sản xuất hoặc chiến đấu”, thầy Lê Danh Tồn cho biết.

Ngay từ những ngày đầu thành lập, thầy và trò Khoa Kinh tế Chính trị đã nỗ lực hết mình cho mục tiêu mà mình đặt ra là đào tạo ra những chuyên gia kinh tế, những cán bộ giảng dạy ngành Kinh tế Chính trị, cán bộ nghiên cứu kinh tế và hoạch định chính sách. Từ những bài giảng trên lớp, đến những buổi thực tế để hòa nhập vào đời sống kinh tế thực tại của đất nước, mỗi giảng viên của Khoa Kinh tế Chính trị đã thực sự trở thành người truyền lửa; và những lớp học trò đầu tiên ấy cũng đã nỗ lực hết mình để trở thành người giữ lửa đam mê với khoa học kinh tế chính trị. “Thời đó, chúng tôi luôn dành tình cảm kính mến

và cả sự ngưỡng mộ đối với những người thầy giàu tài năng và tâm huyết. Với chúng tôi, những người như GS. Trần Phương, cố GS. Đào Văn Tập không chỉ là những chủ nhiệm khoa mà thực sự là những người thầy đầu tiên đã dẫn dắt chúng tôi đến với ngành Kinh tế Chính trị, thấp sáng ngọn lửa đam mê và khát khao học tập đối với ngành khoa học còn rất mới mẻ này. Chúng tôi được truyền thụ triết lý phát triển và phương pháp luận về học tập và nghiên cứu khoa học từ các thầy. Các giảng viên của những khóa đầu đều là các nhà khoa học, các giáo sư, tiến sĩ của Viện Kinh tế thuộc Ủy ban Khoa học Xã hội Việt Nam, nay là Viện Khoa học Xã hội Việt Nam, Trường Đảng Nguyễn Ái Quốc nay là Học viện Chính trị - Hành chính Quốc gia Hồ Chí Minh. Không chỉ được đào tạo bài bản với những kiến thức quý báu trên lớp, chúng tôi còn được các thầy cho phép tham gia vào hoạt động nghiên cứu, hướng dẫn kỹ lưỡng trong quá trình thực tập, thực tế”, thầy Lê Danh Tồn chia sẻ.

Khi tất cả chỉ mới bắt đầu với muôn vàn khó khăn, thiếu thốn, Khoa Kinh tế Chính trị cũng như các sinh viên khóa 2 đã tự xác định cho mình những yêu cầu và mục tiêu cần có của một sinh viên ngành Kinh tế Chính trị. Nghĩa là chỉ có kiến thức về kinh tế chính trị thôi chưa đủ, mỗi người phải tự bồi dưỡng

cho mình kỹ năng và kinh nghiệm học tập, nghiên cứu, hoạch định chính sách kinh tế vĩ mô. Và điều quan trọng hơn hết chính là bản lĩnh chính trị vững vàng. Có lẽ cũng bởi nhờ vậy mà ngay từ thời đầu, Khoa Kinh tế Chính trị đã trở thành một trong số ít các đơn vị có phong trào học tập và rèn luyện đi đầu, nhiều năm liền là tập thể học sinh Xã hội Chủ nghĩa do Trung ương Đoàn phát động.

Và ngay cả khi cựu sinh viên Khoa Kinh tế Chính trị thời ấy đã trở thành Chủ nhiệm Khoa, nay là Trưởng Ban Thanh tra ĐHQGHN thì những năm tháng, những ký ức của “thời sinh viên sôi nổi” vẫn mãi là dấu ấn khó phai: “Vào những năm 1975-1985, điều kiện

học tập vẫn rất khó khăn, song sinh viên thời đó hầu như đều có tinh thần tự học và nghiên cứu cao. Ngoài thời gian lên lớp, sinh viên đều dành rất nhiều thời gian và trí lực tự nghiên cứu tài liệu. Đặc biệt, chúng tôi đã nghiên ngấm bộ ‘Tư bản’ của C. Mác rất kỹ. Cách học tập này đã được nhiều khóa sinh viên của Khoa Kinh tế Chính trị duy trì. Tất cả chúng tôi hồi đó đều phải ở trong khu nội trú của Trường, giờ giấc học tập, sinh hoạt rất nghiêm ngặt, ngay cả việc tự học cũng phải thực hiện theo hiệu lệnh còi. Đến giờ tự học, mọi sinh viên đều tự giác, học hành rất khỉ thế. Có những ngày thứ Bảy hay Chủ nhật nóng bức, mất điện, sinh viên thậm chí học bài dưới cột đèn công cộng.

Thời đó chúng tôi thực sự tự hào về trường và gần như đó là thời kỳ đỉnh cao của học tập”.

Từ giữ lửa đến truyền lửa

Năm 1979, Khoa Kinh tế Chính trị bắt đầu có sinh viên tốt nghiệp, đa phần họ đều trở thành cán bộ, viên chức của Viện Kinh tế. Một phần ở lại Khoa để tiếp tục nhiệm vụ “truyền lửa” cho các thế hệ học trò tiếp theo, chàng sinh viên ưu tú Lê Danh Tồn là một trong số đó (năm 1980). Và trong gần 40 năm qua, dù ở vị trí giảng dạy hay quản lý thì mỗi chặng đường phát triển của Khoa Kinh tế Chính trị đều có sự đóng góp không nhỏ của người thầy đáng kính này.

Nối tiếp những thế hệ đàn anh đi trước, ở vị trí Phó Chủ nhiệm Khoa từ năm 1993 (Chủ nhiệm Khoa lúc bấy giờ là GS.TS. Trần Ngọc Hiên) và vị trí Chủ nhiệm Khoa từ 1999-2004, PGS.TS. Lê Danh Tồn đã nỗ lực hết mình cho sự phát triển của Khoa Kinh tế. Năm 1995, từ trực thuộc Trường ĐHTHHN, Khoa trở thành Khoa Kinh tế Chính trị của Trường ĐHKHXH&NV - ĐHQGHN và là đơn vị nòng cốt của Trường. Quy mô và uy tín về đào tạo cũng được mở rộng, điều quan trọng là công tác đào tạo vẫn được đảm bảo chất lượng đúng mục tiêu của Khoa từ khi thành lập. Từ năm 1999, Khoa đổi tên thành Khoa Kinh tế thuộc ĐHQGHN.

Từ một khoa nhỏ với quy mô vài trăm sinh viên, Khoa Kinh tế Chính trị đã lên đến hàng nghìn sinh viên với nhiều loại hình đào tạo đa dạng song vẫn đảm bảo lấy tinh hoa làm gốc. Rất nhiều thế hệ sinh viên đã trưởng thành từ “mái nhà” Kinh tế. Những cái tên như Nguyễn Xuân Thắng (Chủ tịch Viện Khoa học Xã hội Việt Nam), Phùng Xuân Nhạ (Phó Giám đốc ĐHQGHN), Trần Đình Thiên (Viện trưởng Viện Kinh tế Việt Nam), Nguyễn Minh Phong (chuyên gia kinh tế), Lê Bộ Lĩnh (Phó Chủ nhiệm Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường của Quốc hội Khóa XIII)... sẽ mãi là những minh chứng tốt đẹp cho sự nghiệp dạy và học của thầy và trò nơi đây.

Tôi đã học được nhiều điều từ người đi trước

“Khi được bầu từ Phó Chủ nhiệm Khoa lên Chủ nhiệm Khoa, ban đầu cũng khó tránh khỏi những lo lắng bởi các Chủ nhiệm Khoa trước đều là những nhà khoa học nổi tiếng. Và tôi khi đó là Chủ nhiệm Khoa đầu tiên không kiêm nhiệm. Chính những kinh nghiệm quản lý có được từ thời làm Chủ nhiệm Bộ môn và Phó Chủ nhiệm Khoa cùng những bài học đúc rút từ các thầy đi trước đã giúp tôi rất nhiều. Cũng chính vì

có điều kiện sâu sát với sinh viên và cán bộ giảng viên mà tôi hiểu rất rõ về Khoa cũng như tâm tư, nguyện vọng của mọi người”, PGS.TS. Lê Danh Tồn chia sẻ.

“Tất cả những gì làm được trong thời kỳ làm Chủ nhiệm Khoa của tôi đều là sự học tập và kế thừa kinh nghiệm, phẩm chất của những người đi trước. Bên cạnh đó, tôi nhận được sự ủng hộ, động viên và giúp đỡ nhiệt tình của đội ngũ cán bộ giảng viên và công nhân viên ở Khoa”, đó là lời khẳng định chắc chắn và cũng là sự hàm ơn của PGS.TS. Lê Danh Tồn dành cho thế hệ cha anh và đồng nghiệp của mình.

Truyền thống đoàn kết, tương thân tương ái giữa các thế hệ lãnh đạo cũng như đội ngũ giảng viên đã làm nên sức mạnh tổng hòa quyết định một phần không nhỏ sự phát triển của Khoa Kinh tế Chính trị trước đây và Trường ĐHKHT lớn mạnh ngày nay. Với truyền thống đoàn kết, đào tạo cơ bản kết hợp với đào tạo nâng cao, Khoa đã nhận được nhiều thành tích đáng ghi nhận như: được công nhận là đơn vị xuất sắc của ĐHQGHN và được tặng nhiều bằng khen của ĐHQGHN, được tặng huân chương hạng Ba (1997), Huân chương Lao động hạng Hai (2004), được phép đào tạo thạc sĩ từ năm 1993. Có thể nói, chính các hoạt động nghiên cứu khoa học và hợp tác quốc tế của Khoa như

hợp tác nghiên cứu với Đại học Troy (Hoa Kỳ), Đại học Toulon (Pháp)... đã đặt nền móng cho sự nổi tiến và bùng nổ về nghiên cứu khoa học, hợp tác quốc tế và đào tạo của Trường ĐHKT trong những năm gần đây. Bên cạnh đó, sự hợp tác giữa Khoa với các doanh nghiệp cũng hình thành và phát triển, góp phần đổi mới chương trình đào tạo, tạo cơ hội việc làm cho sinh viên. Nhắc tới hợp tác phát triển, PGS.TS. Lê Danh Tồn đây hào hứng kể về Trung tâm Nghiên cứu Phát triển vì "Trung tâm đã thiết lập một mô hình mới kết hợp giữa Khoa và doanh nghiệp, giữa đào tạo và nghiên cứu khoa học, đào tạo và thực tiễn, từ đó gắn nhu cầu đào tạo trong nước và hợp tác quốc tế".

Nhìn lại chặng đường đã qua, thầy Lê Danh Tồn chia sẻ: "Điều đáng quý, theo tôi là trong bất kỳ thời điểm nào, đội ngũ quản lý, lãnh đạo, giảng viên và nhân viên của Khoa vẫn luôn nỗ lực và phấn đấu vì mục tiêu chất lượng, có sự hy sinh bỏ qua lợi ích cá nhân vì cái chung, không tự nản và luôn xem xét lại mình. Chính triết lý cộng đồng đó là bệ phóng vững vàng cho sự lớn mạnh và phát triển với mục tiêu cuối cùng là chất lượng đào tạo, việc làm của sinh viên. Trong đội ngũ cán bộ cũng như các thể hệ lãnh đạo luôn có sự hỗ trợ lẫn nhau một cách tận tâm và tự nhiên như nó vốn thế".

Quả đúng như lời của người thầy đã nói về tinh thần đoàn kết và triết lý cộng đồng của các thể hệ quản lý, lãnh đạo, cán bộ, giảng viên và cả sinh viên Khoa Kinh tế Chính trị trước đây và Trường ĐHKT ngày nay, người thầy đáng kính ấy ngay cả khi đã chuyển sang vị trí công tác mới vẫn luôn đau đáu về sự trưởng thành và phát triển của Khoa. "Ở mỗi thời kỳ đều có những đặc điểm và khó khăn riêng, điều quan trọng là phải vượt qua khó khăn đó. Trường ĐHKT phải giữ vững và phát huy xuất sắc triết lý, mục tiêu ban đầu là đào tạo chuyên gia kinh tế giỏi chuyên môn, vững vàng về bản lĩnh chính trị; để từ đó hình thành được thương hiệu và vị thế về đào tạo quốc tế trong điều kiện mới", đó cũng là điều mà thầy mong mỏi nhất.

La Giang (ghi)

